ערוץ מאיר - הערוץ שלי ליהדות www.meirtv.co.il

1. פנים חדשות פרשת לך לך

לא וַיִּקַּח תֶּרַח
אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן בֶּן־בְּנוֹ וְאֵת שָׂרַי כַּלָּתוֹ
אֵשֶׁת אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה
לב כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: וַיְהִי יְמֵי־תֶרַח חֲמֵשׁ שָׁנִים
וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן:
א וַיֹּאמֶר יהוה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית
ב אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ: וְאֶעֶשְׂךָ לגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ
ג וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וְהְיֵה בְּרָכָה: וַאֲבָרְכָה מְבָרֲכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר
ד וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה: וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
אֵלָיו יהוה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים
ה שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן: וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט
בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ
בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן: וַיַּעֲבֹר
אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז
בָּאָרֶץ: וַיֵּרָא יהוה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ
הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוה הַנִּרְאֶה אֵלָיו: וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם
הָהֳרָה מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אֹהֶלָה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעַי מִקֶּדֶם
וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יהוה: וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ
וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה:

2. פנים חדשות פרשת וישב

א וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב
ב רֶגֶלָיו וֵילֶךְ אֶרֶץ בְּנֵי־קָדְם: וַיַּרְא וְהִנֵּה בְּאֵר בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה־
שָׁם שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי־צֹאן רְבָצִים עָלֶיהָ כִּי מִן־הַבְּאֵר הַהִוא
יִשְׁקוּ הָעֲדָרִים וְהָאֶבֶן גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר: וְנֶאֶסְפוּ־שָׁמָּה
כָּל־הָעֲדָרִים וְגָלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן
וְהֵשִׁיבוּ אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי הַבְּאֵר לִמְקֹמָהּ: וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב
ה אַחַי מֵאַיִן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מֵחָרָן אֲנָחְנוּ: וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲיְדַעְתֶּם
אֶת־לָבָן בֶּן־נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדָעְנוּ: וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲשָׁלוֹם לוֹ
וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם וְהִנֵּה רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה עִם־הַצֹּאן: וַיֹּאמֶר הֵן
עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא־עֵת הָאֲסֹף הַמִּקְנֶה הַשְּׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ
רְעוּ: וַיֹּאמְרוּ לֹא נוּכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל־הָעֲדָרִים וְגָלְלוּ
אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן: עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם
וְרָחֵל בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רֹעָה הִוא: וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן
לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיָּגֶל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר
וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ:

3. פנים חדשות פרשת וישב

וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן. אָמַר ר׳ יִצְחָק אִם לְעִנְיַן הַחֶשְׁבּוֹן וְעַד עַכְשָׁו מִתְבַּקֵּשׁ לוֹ עוֹד שִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנִים, אֶלָּא בְּתְחִלָּה אַתָּה דּוֹרֵשׁ הָרִשְׁעִים קְרוּיִים מֵתִים בְּחַיֵּיהֶן לְפִי שֶׁהָיָה אַבְרָהָם אֲבִינוּ מִפְחַד וְאוֹמֵר אֵצֵא וְיִהְיוּ מְחַלְּלִין בִּי שֵׁם שָׁמַיִם וְאוֹמְרִים הִנֵּיחַ אָבִיו וְהָלַךְ לוֹ לְעֵת זִקְנָתוֹ, אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לֵךְ אֲנִי פּוֹטְרֶךָ מִכִּבּוּד אָב וָאֵם וְאֵין אֲנִי פּוֹטֵר לְאַחַר מִכִּבּוּד אָב וָאֵם וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁאֲנִי מְקַדֵּים מִיתָתוֹ לִיצִיאָתְךָ, בְּתְחִלָּה וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן, וְאַחַר כָּךְ וַיֹּאמֶר ה׳ אֶל אַבְרָם.

4. מדרש רבה בראשית פרשה לך לך

(כפ״ב ז) וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחַי
וגו׳. ״ר׳ יוֹסֵי בַּר חֲנִינָא פְּתַר קְרִיָא
בְּגָלוּת. וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב וגו׳
מֵחָרָן אֲנָחְנוּ, מֵחֲרוֹנוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא אֲנוּ בּוֹרְחִים. (כפ״ב ח)
וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲיְדַעְתֶּם אֶת לָבָן בֶּן
נָחוֹר, הֲיְדַעְתֶּם אֶת מִי שֶׁהוּא עָתִיד
לְלַבֵּן עֲוֹנוֹתֵיכֶם כְּשֶׁלֶג. (כפ״ב ט) וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲשָׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ
שָׁלוֹם, בְּאֵיזוֹ זְכוּת, וְהִנֵּה רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה עִם הַצֹּאן הָדָא הוּא
דִכְתִיב (ירמיה לא יד־טו) כֹּה אָמַר ה׳ קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי
תַמְרוּרִים רָחֵל מְבַכָּה עַל בָּנֶיהָ מְאָנָה לְהִנָּחֵם וגו׳, כֹּה אָמַר
ה׳ מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וגו׳, וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ וגו׳.

5. רבי יהודה אמר, עד יומא, דתהדר שכינתא בגלותהון דישראל, בההיא אתר, כד״א ב) ויש תקוה לאחריתך נאם ״ ושבו בנים לגבולם. ודא אומאה, דאומי ד לה קב״ה. וזמינין ישראל, כד יתובון מן גלותא, לקיימא על ההיא קבורה דרחל, ולמבכי תמן, כמה דאיתי בכאת על גלותהון דישראל, ועל דא כתיב, ג) בבכי ה יבאו ובתחנונים אובילם וגו׳. וכתיב ו) כי יש שכר לפעולתך. ובההיא *) שעתא, זמינת רחל, דאיתי בארחא, למחדי בהו בישראל, ועם שכינתא.

6. מדרש אגדה בראשית פרשה לך לך

אמר רבי אלעזר מאי דכתיב
°לא יערג מצדיק עיניו בשבר צנעות שדה׳
בה ברחל זכתה ויצא ממנה שאול ובשבר
צניעות שהיה בו בשאול זכה ויצאת ממנו
אסתר *ומאי צניעות היתה בה ברחל . . .
אלא מתוך סימנין שמסרה רחל ללאה
לא הוה ידע עד השתא לפיכך זכתה ויצא
ממנה שאול ומה צניעות היתה בשאול
דכתיב °ואת דבר המלוכה לא הגיד לו אשר
אמר שמואל(ג) זכה ויצאת ממנו אסתר

7. ויקרא יז

מגיסין. לגבו כמיל (מ״ח קיי)
זה מלעיגר שתכנו לגמוגה והוא לשון הסתלגם כמסם
הסדם לו כלי לגמוגה שהוא עשוי לעמוד כם וכן
(מפלי כב) הגוך לגבר (במדבר ז) מזכח המוגבה
(מלכים ג) מגבה הכיס וכלגם קוכין לו מלגמי״ל
(לונגעלבי״כסמן) וכרגם״ כ״ל מיסמרייגי״ל (פוס ברבמנן
מחלגב כמוגבן): שמגה עמר וגו׳. (לדיים לב)
לבמיגו מתנו מלגעור לבנו בים והוא מגן נימסרי
על שמו: עד ה׳. פס מגם כמו שלמה ב. שגמיגון
בגיו לגעמיד פס עגל (מלכדיגן לו):

8. ויקרא יט

אפילו נטלו כים של זהובים שלו והשליכו בפניו לים לא יכליכם ולא יצערך בפניהם ולא יכעוס כנגדם אלא יקבל נזירת הכתוב וישתוק. ועד היכן מוראן אפילו היה לובש בגדים חמודות וישב בראש בפני הקהל ובא אביו ואמו וקרעו בגדיו והכוהו בראשו וירקו בפניו לא יכלימם אלא ישתוק ויירא ויפחד ממלך מלכי המלכים שצוהו בכך. שאילו מלך בשר ודם גזר עליו דבר שהוא מצער יותר מזה לא היה יכול לפרכם בדבר. קל וחומר למי שאמר והיה העולם כרצונו: ח אף על פי שבכך נצטווינו אסור לאדם להכביד עולו על בניו ולדקדק בכבודו עמהם שלא יביאם לידי מכשול. אלא יסחול ויתעלם שהאב שמחל על כבודו כבודו מחול.

9. ישעיה יב

ע״כ נאמר לך לך לעצמתך כדרך שנאמר לאדם שילך לעבוד את האדמה אשר לוקח משם. ולמעלה פרשת בראשית (לעיל ג כג) פרשתי שקאי על הר המוריה כי אדם ממקום כפרתו כנבא (כ״ר יד ז), ומקורו מן הר המוריה כי משם לוקח עפרו, ודרך הסולם שבבית המקדש שלמטה שמכוון כנגד בית המקדש שלמעלה. עולים ויורדים בו הנשמות הטהורות, אם כן שם עצמות הגוף ושם חביון עוזה של הנשמה, וא״כ אדם קרוב אצל עצמותו ביותר מן כל מיני קרובים שהזכיר, על כן נאמר לך לך. וכן נאמר לשון זה בעקידה (להלן כב ב) ולך לך אל ארץ המריה וגו׳. ובשניהם לא גילה לו המקום מיד. כי כאן נאמר אשר אראך, ובעקידה נאמר אשר אומר אליך. לפי שלא רצה הקב״ה לגלות לאברם מקום מוצא הגוף והנפש עד אשר יערה עליו ממרום רוח קדשו תחילה, כי מהידוע שאין הנבואה שורה בחרצה לארץ (תענית בא ה) וא״כ כל זמן היותו בחוץ לארץ עד שלא היה בו רוח נבואה לא ידע ולא יכין מהות הנשמה אשר מקורה מן הר המוריה, ואפילו מהות יצירת החומר משם לא יכין עד בואו אל תוך הארץ הקדושה מקום מוכן אל הנבואה, אז הראה לו השי״ת מעלות המקום הקדוש ההוא ואין הוא מקום לעצמותו של אדם כי שם ביתו ומקום חרצבה של הנשמה, ומתצב החומר אשר בעבורו ראוי לו לעובד כל אלו ולילך לדבק במקום קדוש ההוא כי שם יגיע אל דביקות השכינה

10. מדרש אגדה בראשית פרשה לך לך

מוב לסמיס ולבע׳ לכריות זהו לדיק שלינו מוב, קשה כיון דבע לכריות ת״כ לינו מוב לסמיס, ולדכבה הס״ת קשיד מל עכירות שכין חדס לחכירו מפי מעכירות שכין חדס לחקום, וכ״ל כס״ד, ת״ס לע לכריות לין הכוכה שחוטה כדכרים שכין חדס לחכירו, שהוא מוזק לכריות לו חומס לו עוכק וכיולא, אלא כוכה הוא שמלמד קטנוכיות על הכריות, ולינו מלמד זכות, ולא ניחא ליה לקב״ה שהחדס ילמד חוכה על ישראל, לא ולמד מענין אליהו זכור לטוב הוחיל ולחזר על ישראל כי עזבו בריתיך לענים, ולכן זה המלמד חוכה על ישראל חצ״פ שהוא מחקנת קיצת הדת נקרא לע לכריות, אבל המלמד זכות על ישראל זה נקרא חוב לבריות

11. מדרש אגדה בראשית פרשה לך לך

הפלגים יבלי המים של החיים העליונים של הנשמה הטהורה, במעמקים הם זורמים, במעמקי הטבע הגופני ובתחתית הבשר והדם הגם הומים ורועשים. אמנם מתפרצים הם אל על, צועקים ובוכים, מתנודדים וקובלים, מתאמצים מתפתלים הם באין הרף לעלות אל הרום, להגלות בצורה מאירה חיה חיים שלמים. מלאים זיו הוד ופאר הדרת גבורת־קדשי־קדשים. אשרי האיש, השומע את קול נשמתו מתוך מעמקיו, ואשרי העם המאזין את הד־הקול של הנשמה הכללית שלו, איך היא מתגעשת מתוך מעמקיה, ואשרי המקשיב הטהור אשר יקשיב את בת־הקול של כל היצור הקורא מתוך מעמקיו להתגלות בהירה עליונה, טהורה וקדושה, אורו־של־משיח נתון בכלאי היסורים של עמקי העמקים, ובעת קץ גאולה, בעת אשר רק קו אחד יגלה בתכונה של אי״ן זהרורית אורה להחיש ישועה כללית לביה ישראל, יגלו ויחשפו אלה הסמנים המורים על צעקת העומק, ומתוך כל התנועות הכלליות והפרטיות, הנפשיות והגופניות, יוקשב אותו הקול האדיר והחזק, „קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה, מאנה להנחם על בניה כי איננו״. והקול עולה ומתעלה בתכונות חיים ומעשה, בתכונות רעיון ומחשבה, בתכונות המון גוים ורוח עריצים, בתכונות נפשות כמהות, ערגות ומקוות, בתכונות חולמי־חלומות כועסים ומתקצפים, בתכונות אנשי ישוב ומתינות, בונים ומשכללים, בתכונות אנשי קדש משקיפים ומקוים, פועלים וצופים ישועה וגאולה, ומכולם יעלו ויגלו זרמי אפיקי הנחלים של „המעמקים, שכולם אומרים אותה התשועה המנחמת: „מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה, כי יש שכר לפעולתך, נאם ד׳, ושבו מארץ אויב, ויש תקוה לאחריתך, נאם ד׳, ושבו בנים לגבולם״.

ואתה ישראל עבדי יעקב אשר בחרתי בו
זרע אברהם אהבי: אשר החזקתיך מקצות הארץ ומאציליה
קראתיך ואמר לך עבדי־אתה בחרתיך ולא מאסתיך: אל־
תירא כי עמך־אני אל־תשתע כי־אני אלהיך אמצתיך אף־
עזרתיך אף־תמכתיך בימין צדקי: הן יבשו ויכלמו כל
הנחרים בך יהיו כאין ויאבדו אנשי ריבך: תבקשם ולא
תמצאם אנשי מצתך יהיו כאין וכאפס אנשי מלחמתך: כי
אני יהוה אלהיך מחזיק ימינך האמר לך אל־תירא אני
עזרתיך: אל־תירא׳ תולעת יעקב מתי ישראל
אני עזרתיך נאם־יהוה וגאלך קדוש ישראל: הנה שמתיך
למורג חרוץ חדש בעל פיפיות תדוש הרים ותדק וגבעות
כמץ תשים: תזרם ורוח תשאם וסערה תפיץ אתם ואתה
תגיל ביהוה בקדוש ישראל תתהלל:

יחזקאל לא

כה אמר יהוה קול ברמה
נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על־בניה מאנה להנחם
על־בניה כי אינמו: כה אמר יהוה מנעי קולך
מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעלתך נאם־יהוה ושבו
מארץ אויב: ויש־תקוה לאחריתך נאם־יהוה ושבו בנים
לגבולם: שמוע שמעתי אפרים מתנודד יסרתני ואוסר כעגל
לא למד השבני ואשובה כי אתה יהוה אלהי: כי־אחרי שובי
נחמתי ואחרי הודעי ספקתי על־ירך בשתי וגם־נכלמתי כי
נשאתי חרפת נעורי: הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים
כי־מדי דברי בו זכר אזכרנו עוד על־כן המו מעי לו רחם
ארחמנו נאם־יהוה: הציבי לך ציונים שמי לך
תמרורים שתי לבך למסלה דרך הלכתי שובי בתולת
ישראל שבי אל־עריך אלה: עד־מתי תתחמקין הבת
השובבה כי־ברא יהוה חדשה בארץ נקבה תסובב
גבר: כה־אמר יהוה צבאות אלהי ישראל עוד
יאמרו את־הדבר הזה בארץ יהודה ובעריו בשובי את־
שבותם יברכך יהוה נוה־צדק הר הקדש: וישבו בה יהודה
וכל־עריו יחדו אכרים ונסעו בעדר: כי הרויתי נפש עיפה
וכל־נפש דאבה מלאתי: על־זאת הקיצותי ואראה ושנתי
ערבה לי: הנה ימים באים נאם־יהוה וזרעתי
את־בית ישראל ואת־בית יהודה זרע אדם וזרע בהמה:
והיה כאשר שקדתי עליהם לנתוש ולנתוץ ולהרס ולהאביד
ולהרע כן אשקד עליהם לבנות ולנטוע נאם־יהוה:

ירמיהו לא

הנה ימים באים נאם־יהוה וכרתי את־
בית ישראל ואת־בית יהודה ברית חדשה: לא כברית אשר
כרתי את־אבותם ביום החזיקי בידם להוציאם מארץ
מצרים אשר־המה הפרו את־בריתי ואנכי בעלתי בם נאם־
יהוה: כי זאת הברית אשר אכרת את־בית ישראל אחרי
הימים ההם נאם־יהוה נתתי את־תורתי בקרבם ועל־לבם
אכתבנה והיתי להם לאלהים והמה יהיו־לי לעם: ולא
ילמדו עוד איש את־רעהו ואיש את־אחיו לאמר דעו את־
יהוה כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד־גדולם נאם־יהוה כי
אסלח לעונם ולחטאתם לא אזכר־עוד: כה
אמר יהוה נתן שמש לאור יומם חקות ירח וכוכבים לאור
לילה רגע הים ויהמו גליו יהוה צבאות שמו: אם־ימשו
החקים האלה מלפני נאם־יהוה גם זרע ישראל ישבתו
מהיות גוי לפני כל־הימים: